

ICT en de maatschappij in 2020

Wat vindt de generatie die met computers groot is gebracht van de informatierevolutie? Wat denken jongeren van cyberspace? Het leek de redactie van Idee belangrijk de stemming onder jongeren te peilen. Daarom vroeg Idee twee groepen leerlingen uit 4-VWO van CSG Comenius te Leeuwarden naar hun visie op de maatschappij over twintig jaar. De voordelen van de moderne technologie wegen in hun ogen niet op tegen de nadelen.

Een implantaat in je hersenen

Om te voorspellen hoe de maatschappij er over twintig jaar uit zal zien op het informatica-gebied, zal je eerst de huidige stand van zaken moeten doornemen. Tegenwoordig kent de mens al weinig privacy meer. Dat heeft verschillende oorzaken. Als eerste: de pinpas. In de jaren tachtig nam de elektronische manier van betalen snel grote vormen aan. Eerst waren er cheques, maar daarna was het de PIN (Persoonlijk Identificatie Nummer)-pas die een nieuwe vorm van betalen betekende. Op zichzelf is zo'n pasje een prachtig systeem, maar er kleven ook enkele nadeltjes aan: men kan precies zien waar en wat je gekocht hebt, want dat wordt allemaal geregistreerd. Er zijn mensen die dit wer-

kelijk een zeer beangstigende situatie vinden, want *what's next?* Als je dit al enigszins beangstigend vindt, kijk dan maar eens naar de Verenigde Staten, waar geëxperimenteerd werd met een stier die een implantaat in zijn hoofd kreeg, die zijn hersenen beïnvloedde. Op deze manier kon de man met de afstandsbediening de bewegingen van de stier bepalen. Nog een raar verhaalje daarover dan: de man die verantwoordelijk was voor de bom die op 19 april 1995 in het Alfred P. Murrah Federal Building in Oklahoma-City ontplofte en 170 mensen om het leven bracht, klaagde al eerder dat er iets in zijn hoofd was ingebracht waardoor hij dingen deed die hij helemaal niet wilde doen...

worden. Maar wat als iedereen maar een camera gebruikt? Dan is niemand meer zeker van het feit dat je alleen thuis bent... Als laatste punt: de mobiele telefoon. In een recente *Volkscrant* stond dat de regering zeer veel mobiele gesprekken afluistert. Het doel hiervan is wel nobel: misdaadbestrijding. Maar op deze manier ben je dus nooit zeker dat er niemand zit mee te luisteren met je gesprek. Hoe zal dat over 20 jaar zijn? Het ligt voor de hand om te denken dat er van privacy geen sprake meer zal zijn, maar dat is wel heel erg veel doemdenken in een zin. De regering weet heus wel dat ze niet in ieder huis een camera moeten hangen en dat ze niet iedereen moeten afluisteren, maar het is niet onwaarschijnlijk om te denken dat op elke straathoek een camera hangt om straatgeweld te registreren. Dat gebeurt nu al, zij het in mindere mate, maar ze komen er heus wel! Toch kunnen we ons zorgen gaan maken over dit onderwerp, want wie weet worden we nu al van alle kanten bekeken...

**Half mens, half machine.
Nu fictie, later werkelijkheid?**

Afgeluisterd en bekeken worden

Er zijn ook nog andere oorzaken van het minder op zijn gemak voelen van de tegenwoordige mens: camera's. Ze hangen werkelijk overal en ze houden je 24 uur per dag in de gaten. Aan de ene kant is dit een positieve ontwikkeling, omdat ze vaak hangen in winkels en benzinstations. Op die manier kunnen overvallers en dat soort mensen beter opgespoord

Laptop in plaats van schooltas

Dan nu: het gebruik van techniek op school, hoe zit dat? Computers spelen in deze tijd een grotere rol dan ooit in het dagelijkse leven, dus ook op school. Internet en CD-Rom zijn aan de orde van de dag en ook dit is nog maar het begin, want pas sinds dit jaar wordt er daadwerkelijk Internet gebruikt op school. Dat heeft ook weer te maken met het nieuwe hersenspinsel van de Nederlandse regering: de tweede fase. In dit moderne systeem van onderwijs spelen

Akke-lien de Boer, Sannie Bus, Mirka Farabegoli, Miranda Leijstra,
Ivo Patvis, Hieke Wijbenga en Marianne Engwirda.

computers een grote rol. Ze worden vaker gebruikt dan ooit en dit zal alleen maar escaleren. Dan rijst de vraag: hoe zal dat gaan over pakweg twintig of dertig jaar? Dat is heel moeilijk te zeggen, maar het zal in ieder geval steeds meer worden en het is niet uitgesloten dat boeken in de nabije toekomst geheel overbodig zullen zijn. Het is niet onrealistisch om te zeggen dat men gewoon met laptops naar school komt en alleen daarop werkt. Dit zou een uiterst praktische oplossing zijn voor het probleem van de zware schooltassen, maar is het financieel haalbaar? Iedereen zal dus een laptop moeten hebben en zal die zelf aan moeten schaffen, maar hoe zit dat dan voor de gezinnen die het niet zo ruim hebben? Hoe moeten zij dat dan financieren? Daar zal eerst nog eens goed over nagedacht moeten worden voordat deze vorm van school realiteit zal worden.

Science fiction

Dan is er ook nog het idee van de implant in het hoofd waardoor je in een keer alles weet, maar ook dat is lastig te realiseren. Want op deze manier hoeft men dus niet meer naar school. Dat klinkt zo op het eerste gezicht prachtig, maar als je op je vierde al klaar bent, wat moet je dan in vredesnaam doen in de volgende veertien jaar, totdat je pas echt wat kan doen met al die kennis. Ook zal het moeilijk zijn om goed met mensen om te gaan, want ook dat leer je op school. Als dit idee werkelijkheid wordt, zal er een wereld komen vol van criminaliteit omdat de kinderen zich te pletter vervelen en vol van wereldvreemde bronnen van kennis. Is dit wat we willen? We hopen het niet. Dit verhaal klinkt dan ook enigszins science fiction-achtig, maar dat klonk de maanlanding honderd jaar geleden ook.

Al deze vormen van technische vooruitgang zijn slechts kleine deeltjes van een gigantisch geheel, dat men 'technologie' noemt en alles zal groeien, alles zal proporties aannemen die we nooit voor mogelijk hadden gehouden, dus is het heel erg moeilijk om te zeggen hoe de wereld er over twintig tot dertig jaar zal uitzien. We weten wel dat de techniek dan veel verder gevorderd zal zijn, maar hoe ver? Waarschijnlijk honderd keer verder dan de voorzichtigste schatting...

Akke-Lien de Boer
Sannie Bus
Mirka Farabegoli
Miranda Leijstra
Ivo Patvis
Hieke Wijbenga
Marianne Engwirda